

Наредба № 17 от 16 юни 2008 г. за здравните изисквания към стопанските водни животни, продуктите от тях и предпазването и контрола на болести по водните животни

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

НАРЕДБА № 17 от 16 юни 2008 г.

за здравните изисквания към стопанските водни животни, продуктите от тях и предпазването и контрола на болести по водните животни

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят:

1. здравните изисквания към животните, които трябва да се прилагат при пускането им на пазара, внасянето и транзита на стопански водни животни и продукти от тях;
2. предпазните мерки по отношение контрола на болестите по стопански водни животни, предприемани от Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС), както и мерките, предприемани от лицата, отговорни за аквакултурнопроизводствения бизнес и на всяка друга промишленост, свързана с този бизнес.

Чл. 2. (1) Наредбата не се прилага при:

1. декоративни водни животни, отглеждани в аквариуми с нетърговска цел;
2. събрани или уловени диви водни животни, предназначени за директно въвеждане в хранителната верига;
3. водни животни, уловени за целите на производство на рибно брашно, храна за риби, рибно масло и други подобни продукти.

(2) Разпоредбите по глава втора, раздели I - IV на глава трета и глава седма не се прилагат за декоративни водни животни в магазини за домашни любимци, градински центрове, градински изкуствени езера, аквариуми с търговска цел, както и за декоративни водни животни предмет на търговия на едро, които:

1. нямат директен контакт с естествените води в Европейската общност (ЕО); или
2. които са оборудвани със система за третиране на отпадните води, намаляващи риска от пренасяне на болести към естествените води.

(3) Наредбата се прилага, без да се нарушават разпоредбите относно запазването на видове или въвеждането на неместни видове.

Глава втора

АКВАКУЛТУРНОПРОИЗВОДСТВЕН БИЗНЕС И ОДОБРЕНИ ПРеработвателни

ПРЕДПРИЯТИЯ

Раздел I

Одобрение на аквакултурнопроизводствен бизнес и преработвателни предприятия

Чл. 3. (1) Обектите, в които се извършва аквакултурнопроизводствен бизнес, се регистрират по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД).

(2) Националната ветеринарномедицинска служба вписва одобрените обекти по ал. 1 в регистър по чл. 7, ал. 2 ЗВД и дава уникален регистрационен номер или мотивирано отказва вписването, когато обектът не отговаря на изискванията по тази наредба.

(3) Удостоверението за регистрация по ал. 1 може да включва няколко аквакултурнопроизводствени бизнеса за молюски, когато се отглеждат в един район за отглеждане на молюски.

(4) Центровете за експедиране и центрове за пречистване или подобни дейности, разположени в район за отглеждане на молюски, се регистрират индивидуално.

Чл. 4. Преработвателните предприятия, които извършват преработка на стопански водни животни, се регистрират по реда на чл. 12 от Закона за храните.

Чл. 5. Националната ветеринарномедицинска служба осъществява официален контрол и предприема действия в съответствие с чл. 61 от Регламент на Европейския парламент и Съвета № 882/2004 от 29 април 2004 г. (ОВ, бр. 165 от 30/04/2004 г.) относно официалния контрол, който се извършва с цел да се установи дали се спазват изискванията на закона за храните и фуражите, изискванията за здравеопазване и хуманно отношение към животните (Регламент № 882/2004).

Раздел II

Условия за регистриране

Чл. 6. (1) Националната ветеринарномедицинска служба регистрира аквакултурнопроизводствен бизнес и преработвателно предприятие по чл. 3, които:

1. са изпълнили изискванията по чл. 11 - 16;
2. имат система, чрез която може да гарантира пред НВМС, че съответните изисквания се изпълняват.

(2) Регистрираният аквакултурнопроизводствен бизнес и/или преработвателното предприятие по ал. 1 остава под наблюдението на НВМС.

Чл. 7. (1) Националната ветеринарномедицинска служба мотивирано отказва регистрация по чл. 3, в случай че стопанската дейност би довела до нежелан риск от разпространение на болести във ферми, райони за отглеждане на молюски или диви водни животни в близост до ферма или район за отглеждане на молюски.

(2) При отказ по ал. 1 се проучват мерките за намаляване на риска, както и възможно алтернативно пренасочване на дейността.

Чл. 8. Лицето, отговорно за аквакултурно-производствен бизнес или за одобрено преработвателно предприятие, представя необходимата информация на официалния ветеринарен лекар при поискване с цел преценка изпълнението на изискванията по тази наредба, включително и информацията по чл. 9.

Раздел III

Регистър

Чл. 9. (1) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя, актуализира и публикува в електронната страница на Министерството на земеделието и храните регистър на обектите, които извършват аквакултурнопроизводствен бизнес и регистрираните преработвателни предприятия.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа следната информация:

1. за обектите, които извършват аквакултурно-производствен бизнес:

- а) името и адресите на аквакултурнопроизводствения бизнес, включително подробни данни за контакт (телефон, факсимиле, електронен адрес);
- б) регистрационния номер и особености на дадената регистрация (например дати за специфични одобрения, идентификационни кодове или номера, специфични условия за производство и всяко друго обстоятелство, свързано с регистрацията);
- в) географското положение на фермата, определена от подходяща система от координати на всички местоположения на фермата (ако е възможно, координати за географска информационна система (ГИС));
- г) целта, типа (например тип на системата за развъждане или съоръжения като например басейни, морски садки, езера и максимален обем на производство, където това се регулира);
- д) за континентални ферми, центрове за експедиране и центрове за пречистване, подробности за водоснабдяването във фермата и за изтичащата вода;
- е) видовете стопански водни животни, отглеждани във фермата (за ферми с много видове или декоративни ферми, като минимално се регистрира дали за някой от видовете се знае, че е възприемчив към болести, посочени в приложение № 1, или известни вектори на тези болести);
- ж) актуализирана информация за здравния статус на фермата (например дали фермата е свободна от болест (разположена в държава членка, зона или компартмент); когато фермата е включена в програма с оглед постигане на такъв статус или когато фермата е обявена за зарамена от болест по приложение № 1;

2. за преработвателните предприятия:

- а) името и адреса на регистраното преработвателно предприятие, включително подробни данни за контакт (телефон, факсимиле, електронен адрес);
- б) регистрационния номер и особеностите на дадената регистрация (например дати за специфични одобрения, идентификационни кодове или номера, специфични условия за производство и всяко друго обстоятелство, свързано с одобрението (ята);
- в) географското положение на преработвателното предприятие, определено от подходяща система от координати (ако е възможно, координати за ГИС);
- г) подробни данни за системите за третиране на отпадните води в одобрените преработвателни предприятия;
- д) видовете стопански водни животни, преработвани в одобреното преработвателно предприятие.

(3) При издаване на удостоверение за регистрация на район за отглеждане на молюски в съответствие с чл. 3, ал. 4 информацията, която се изисква по ал. 2, т. 1, буква "а", се записва за всеки аквакултурнопроизводствен бизнес, който е в района за отглеждане на молюски. Данните, които се изискват съгласно ал. 2, т. 1, букви от "б" до "ж", се записват на ниво район за отглеждане на молюски.

Раздел IV

Официален контрол

Чл. 10. (1) Националната ветеринарномедицинска служба извършва официален ветеринарен контрол на аквакултурнопроизводствения бизнес и одобрените преработвателни предприятия съгласно изискванията по чл. 3 от Регламент (ЕС) № 882/2004.

(2) Официалният контрол на аквакултурно-производствения бизнес, предвиден в ал. 1, включва:

1. редовни инспекции;
2. посещения;
3. одити;
4. вземане на проби;
5. отчитане на риска, който аквакултурно-производственият бизнес и одобрените преработвателни предприятия представляват във връзка с ограничаването и разпространението на болести.

(3) Рискът по ал. 2, т. 5 се отчита, както следва:

1. ферма или район за отглеждане на молюски с висок риск е ферма или район за отглеждане на молюски, която:
 - а) има висок риск от разпространение на болести до или въвеждане на болести от други ферми или диви животни;
 - б) работи при условия на отглеждане, които увеличават риска от огнища на болести (голяма биомаса, ниско качество на водата), като се вземе предвид съществуващият вид;
 - в) продава живи водни животни за по-нататъшно отглеждане или зареждане с нови животни;
2. ферма или район за отглеждане на молюски със среден риск е ферма или район за отглеждане на молюски, която:
 - а) има среден риск от разпространяване на болести до или въвеждане на болести от други ферми или диви животни;
 - б) работи при условия на отглеждане, които не увеличават непременно риска от огнища на болести (средна биомаса и качество на водата), като се вземе предвид съществуващият вид;
 - в) продава живи водни животни главно за консумация от хора;
3. ферма или район за отглеждане на молюски с нисък риск е ферма или район за отглеждане на молюски, която:
 - а) има нисък риск от разпространение на болести до или въвеждане на болести от други ферми или диви животни;
 - б) работи при условия на отглеждане, които не следва да увеличат риска от огнища на болести (ниска биомаса, добро качество на водата), като се вземе предвид съществуващият вид;
 - в) продава живи водни животни само за консумация от хора.

(4) Честотите на проверките по ал. 2 се определят съгласно здравния статус на зарамената зона или компартмент, определени в част Б на приложение № 2.

Раздел V

Проследяемост - задължение за водене на записи

Чл. 11. (1) Лицето, отговорно за аквакултурнопроизводствения бизнес, или определен от него служител води записи на:

1. всички движения на стопански водни животни и продукти от тях, постъпващи във и излизаци от фермата или района за отглеждане на молюски;
2. смъртността във всяка епидемиологична единица в зависимост от типа производство;
3. резултатите от програмата за надзор на здравето на животните на база риска, предвидена в чл.16.

(2) Записите по ал. 1, т. 1 се въвеждат в национален електронен регистър от лицето, отговорно за аквакултурнопроизводствения бизнес, или определен от него служител и се съхраняват като база данни от НВМС.

Чл. 12. Лицето, отговорно за одобрено преработвателно предприятие, или определен от него служител съхранява записите на хартиен носител, отнасящи се до всяко движение на стопански водни животни и продукти, постъпващи във и излизаци от това предприятие, минимум три години от датата на издаването им.

Чл. 13. Превозвачите на стопански водни животни водят записи за:

1. смъртност по време на транспорт, както е приложимо за вида транспорт и превозваните видове;
2. ферми, райони за отглеждане на молюски и преработвателни предприятия, посетени от транспортното средство;
3. всяка смяна на вода по време на транспорт, за източниците на вода и място за освобождаване на водата.

Чл. 14. Лицето, отговорно за аквакултурно-производствения бизнес, или определен от него служител води записите по чл. 11, ал. 1 по начин, гарантиращ проследяването на мястото на произход и предназначение.

Раздел VI

Добра хигиенна практика

Чл. 15. Лицето, отговорно за аквакултурно-производствения бизнес, и одобреното преработвателно предприятие прилагат добра хигиенна практика, съответно за дадената дейност, за предотвратяване въвеждането и разпространението на болести.

Раздел VII

Програма за надзор на здравето на животните и видове надзор

Чл. 16. (1) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя програма за надзор на здравето на животните, основана на анализ на риска в зависимост от вида на производство, която се прилага във всички ферми и райони за отглеждане на молюски.

(2) Програмата за надзор на здравето на животните по ал. 1 е насочена към установяването на:

1. всяка повишена смъртност във всички ферми и райони за отглеждане на молюски в зависимост от вида на производството;
2. болестите по приложение № 1 във ферми и райони за отглеждане на молюски, където има видовете, възприемчиви към тези болести.

(3) Честотата на извършване на проверки и вземането на проби, включени в програмата за надзор на здравето на животните, са определени в ал. 6 в зависимост от здравния статус на засегнатата зона или компартмент.

(4) Надзорът по ал. 3 се прилага, без да се нарушават надзорът и вземането на проби, извършвани в съответствие с глава пета или чл. 61, ал. 4, чл. 62 и 64.

(5) Програмата за надзор на здравето на животните, основана на риска по ал. 1, се изготвя съгласно указанията, изготвени от Европейската комисия (ЕК) в съответствие с процедурата в ЕО.

(6) Надзорът по ал. 1 може да бъде:

1. пасивен, който задължително включва незабавно обявяване при поява или съмнение за определени болести или нараснала смъртност; в този случай се изисква изследване в съответствие с раздел II на глава пета;

2. активен надзор, който включва:

а) рутинна проверка от НВМС или от други квалифицирани здравни служби от името на НВМС;

б) изследване на популацията от стопански водни животни във фермата или в район за отглеждане на молюски за клинична болест;

в) вземане на диагностични проби при съмнение за някоя от изброените болести или наблюдавана увеличена смъртност по време на проверка;

г) задължително незабавно уведомяване за поява или съмнение за определени болести или всяка повишена смъртност;

3. целенасочен надзор, който включва:

а) рутинна проверка от НВМС или от други квалифицирани здравни служби от името на НВМС;

б) вземане на предписани проби от стопански водни животни, които се изследват за специфичен(и) патоген(и) чрез специфични методи;

в) задължително обявяване на поява или съмнение за определени болести или увеличена смъртност.

(7) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя доклади и предоставя на ЕК цялата необходима информация от извършения официален контрол по чл. 10.

Глава трета

ЗДРАВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТОПАНСКИ ВОДНИ ЖИВОТНИ И ПРОДУКТИ ОТ ТЯХ ЗА ПУСКАНЕТО ИМ НА ПАЗАРА

Раздел I

Общи изисквания

Чл. 17. (1) Тази глава се прилага само за болестите и възприемчивите видове, посочени в приложение № 1.

(2) По изключение генералният директор на НВМС със заповед може да разреши за научни цели пускането на пазара на стопански водни животни и продукти от тях, неотговарящи на тази глава, под надзора на официален ветеринарен лекар.

(3) Пускането на пазара по ал. 2 се разрешава, ако няма опасност за здравния статус по отношение на болестите по приложение № 1, на водни животни на мястото на предназначение или на местата за транзит.

(4) Между държави членки, зони и компартменти с различен здравен статус транспортирането на аквакултури се извършва съгласно част А на приложение № 2.

(5) Движението на стопански водни животни от Република България до друга държава членка се извършва след предварително съобщаване от НВМС до компетентните органи на съответната държава членка.

Чл. 18. (1) При транспортиране на стопански водни животни:

1. се предприемат всички мерки за непроменяне на здравния им статус по време на транспорт и за намаляване на риска от разпространение на болести;

2. се осигуряват условия за непроменяне на техния здравен статус, както и за не излагане на опасност здравния статус на мястото на предназначение и/или мястото на транзит.

(2) Разпоредбата по ал. 1 се прилага и за болести и възприемчиви към тях водни животни, които не са посочени в приложение № 1.

(3) Всяка подмяна на вода по време на транспорт се извършва на места и при условия, които не излагат на опасност здравния статус на:

1. стопански водни животни, които се транспортират;

2. всички водни животни в мястото на смяна на вода;

3. водните животни в мястото на предназначение.

(4) По-строги мерки при транспортиране на стопански и декоративни водни животни се налагат със заповед на генералния директор на НВМС, в случай че не нарушават търговията с другите държави членки.

Чл. 19. (1) Пускането на пазара на стопански водни животни е обект на здравна сертификация, когато животните са въведени в държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от болест в съответствие с чл. 61 и 62, или обект на надзор, или програма за ерадикация в съответствие с чл. 61, ал. 1 и 2 за:

1. целите на отглеждане и снабдяване с нови животни;

2. по-нататъшна преработка преди консумация от хора, освен ако:

а) рибата е почистена от вътрешни органи преди изпращане;

б) молюските и ракообразните са изпратени като непреработени или преработени продукти.

(2) Пускането на пазара на стопански водни животни е обект на ветеринарна сертификация, когато е разрешено преместването (изнасянето) на животните от областта, обект на контрол по раздели III, IV, V и VI на глава пета.

(3) Разпоредбата по ал. 2 се прилага и за болести и видове, възприемчиви към тях, които не са изброени в приложение № 1.

(4) Движения на стопански водни животни и подлежащи на обявяване съгласно компютризираната система по чл. 75 ЗВД са:

1. движенията на стопански водни животни между държави членки, където се изисква сертификация за здравето на животните в съответствие с ал. 1, 2 и 3;

2. всички останали движения на живи стопански водни животни за целите на отглеждане или възстановяване с нови животни между държави членки, където не се изисква сертификация за здравето на животните съгласно тази наредба.

Раздел II

Стопански водни животни, предназначени за отглеждане и за зареждане с нови животни

Чл. 20. (1) Стопански водни животни се пускат на пазара за отглеждане, без да се нарушават разпоредбите по глава пета, в случай че:

1. са клинично здрави;

2. не произхождат от ферма или район за отглеждане на молюски, където съществува повишена смъртност.

(2) Разпоредбата по ал. 1 се прилага и за болести и видове, възприемчиви към тях, които не са изброени в приложение № 1.

(3) Националната ветеринарномедицинска служба може да разреши пускане на пазара на база оценка на риска, в случай че животните произхождат от част от ферма или район за отглеждане на молюски, независими от епидемиологичната единица, с установена висока смъртност.

(4) Не се допуска пускането на пазара с цел отглеждане и снабдяване с нови животни на стопански водни животни, предназначени за унищожаване или убиване в съответствие с мерките за контрол на болестите по глава пета.

(5) Стопански водни животни могат да бъдат пускани в дивата природа с цел обогатяване с нови животни или в риболовни райони само в случай, че:

1. отговарят на изискванията по ал. 1 и 2;

2. произхождат от ферма или район за отглеждане на молюски със здравен статус по част А на приложение № 2, най-малко еквивалентен на здравния статус на водите, в които те се освобождават.

Чл. 21. (1) Допуска се въвеждане за отглеждане или снабдяване с нови животни в държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от дадена болест в съответствие с чл. 61 и 62, на стопански водни животни от възприемчиви видове само ако произхождат от друга държава членка, зона или компартмент, които също са обявени за свободни от тази болест.

(2) В случай на научно доказване, че видовете, възприемчиви към дадена болест, на определени етапи от живота им не пренасят тази болест, разпоредбата по ал. 1 не се прилага за тези етапи от живота им.

(3) Списък на видовете по ал. 1 и етапите от живота им се приема и изменя от ЕК - Решение 1999/468 от 28.06.1999 г. (ОВ, бр.184 от 17/07/1999 г.), и се публикува след одобряване от Постоянния комитет по хранителната верига и здравеопазване на животните (ПКХВЗЖ) в съответствие с процедурата в ЕО, като се вземат предвид научните и технологичните постижения.

Чл. 22. (1) При научни данни или практически опит, които потвърждават, че видовете, различни от тези по приложение № 1, могат да пренасят специфична болест като векторен вид, за неговото въвеждане с цел отглеждане или обогатяване с нови животни в Република България или друга държава членка, зона или компартмент, които са обявени за свободни от тази специфична болест съгласно чл. 61 и 62, този вид трябва да:

1. произхожда от друга държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от тази специфична болест; или

2. се постави в карантинни съоръжения във вода, свободна от съответните патогени, за подходящ период от време, доказано, че е достатъчно според научните данни или предоставения практически опит, за да се намали рискът от пренасяне на специфичната болест до ниво, което е приемливо за предотвратяване предаването на съответната болест.

(2) Списъкът на векторни видове и етапи от живота на тези видове и условията, при които тези видове могат да пренесат болест, се приема и изменя от ЕК и се публикува след одобряване от ПКХВЗЖ в съответствие с процедурата в ЕО, като се вземат предвид научните и технологичните постижения.

(3) До включването на видове в списъка по ал. 2 се прилага ал. 1 след решение на ЕК по процедурата в ЕО.

Раздел III

Стопански водни животни и продукти от тях, предназначени за консумация от човека

Чл. 23. (1) Стопанските водни животни от видове, възприемчиви към една или повече от неекзотичните болести, посочени в приложение № 1, и продукти от тях могат да бъдат пускани на пазара за по-нататъшна преработка в Република България или друга държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от тези по чл. 61 и 62, ако са в съответствие с едно от следните условия:

1. произхождат от друга държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от дадената болест;

2. са преработени в одобрено преработвателно предприятие при условия, които предотвратяват разпространението на болести;

3. рибите са почистени от вътрешни органи преди изпращане; или

4. моллюските и ракообразните са изпратени като непреработени или преработени продукти.

(2) Живите стопански водни животни от видове, възприемчиви към една или повече от неекзотичните болести по приложение № 1, които се пускат на пазара за по-нататъшна преработка в Република България или друга държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от тези болести съгласно чл. 61 и 62, могат да бъдат временно съхранени на мястото на преработка, в случай че:

1. произхождат от друга държава членка, зона или компартмент, обявени за свободни от дадената болест; или

2. са временно поставени в центрове за експедиране и центрове за пречистване или подобни дейности, които са оборудвани със система за дезактивиране на въпросните патогени в отпадните води или където отпадната вода е обект на друг вид третиране, намаляващ риска от пренасяне на болести към природните води до приемливо ниво.

(3) За живи молюски и ракообразни от видове, възприемчиви към една или повече от болестите, посочени в приложение № 1, временно пуснати във водите на ЕО или вкарвани в центрове за изпращане, пречиствателни центрове или др., се прилагат изискванията по ал. 1 и 2.

Чл. 24. Този раздел не се прилага в случай, че стопански водни животни от видове, възприемчиви към една или повече от болестите, посочени в приложение № 1, или продукти от тях се пускат на пазара за консумация от хора без допълнителна преработка, при условие че те са пакетирани в опаковки за продажба на дребно, които отговарят на разпоредбите за пакетиране и етикетирание, предвидени в Регламент (ЕО) No 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. (ОВ - бр. 139 от 30/04/2004 г.), определящ специфичните хигиенни правила за храни от животински произход (Регламент (ЕО) No 853/2004).

Раздел IV

Диви водни животни

Чл. 25. (1) Диви водни животни от видове, които са възприемчиви към една или повече от болестите, посочени в приложение № 1, уловени в Република България или друга държава членка или зона или компартмент, които не са обявени за свободни от болести в съответствие с чл. 61 и 62, се поставят под карантина и надзор на официален ветеринарен лекар в подходящи

съоръжения за период от време, достатъчен за намаляване до приемливо ниво на риска от пренасяне на болестта, преди да могат да бъдат освободени във ферма или район за отглеждане на молюски, разположени в Република България или друга държава членка, зона или компартимент, обявени за свободни от тази болест в съответствие с чл. 61 и 62.

(2) Националната ветеринарномедицинска служба може да разреши традиционно екстензивно отглеждане на стопански водни животни в лагуни без карантината, предвидена в ал. 1, при условия че е извършена оценка на риска и рискът не се счита за по-висок, отколкото се очаква от прилагането на ал. 1.

Раздел V

Декоративни водни животни

Чл. 26. Декоративни водни животни се пускат на пазара, ако не излагат на опасност здравния статус на водните животни по отношение на болестите по тях.

Глава четвърта

ВНАСЯНЕ НА СТОПАНСКИ ВОДНИ ЖИВОТНИ И ПРОДУКТИ ОТ ТЯХ В ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Чл. 27. (1) Правилата за прилагане на тази глава се приемат от ЕК съгласно процедурата в ЕО.

(2) Правилата по ал.1 се отнасят по-специално до:

1. специалните условия за внасяне от трета страна, части от нея или групи от трети страни;
2. критериите за класифициране на трети страни и части от тях по отношение на болести по водните животни;
3. използването на електронни документи;
4. моделите на здравни сертификати за водни животни и други документи;
5. процедурите и сертификациите за транзит.

Чл. 28. Стопански водни животни и продукти от тях се внасят в ЕО само от трети страни или части от трети страни, които са в списък, изготвен и актуализиран от ЕК, и се публикува след одобряване от ПКХВЗЖ в съответствие с процедурата в ЕО.

Чл. 29. (1) Трета страна или част от трета страна се включва в списъка, предвиден в чл. 28, когато компетентният орган на третата страна представи на ЕК подходящи гаранции за съответствие с изискванията на правото на ЕО относно здравеопазване на животните.

(2) Списъците, изготвени от ЕК в съответствие с чл. 28, могат да бъдат комбинирани с други списъци, изготвени за целите на здравеопазването на животни и хора.

Чл. 30. (1) Всички пратки стопански водни животни и продукти от тях се придружават от документ, съдържащ здравен сертификат за тях при влизане в ЕО.

(2) Здравният сертификат по ал. 1 удостоверява, че пратката отговаря на:

1. изискванията, определени за такива животни и продукти от тях;
2. специални изисквания за внасяне, изготвени в съответствие с чл. 27, ал. 2, т. 1.

(3) Документът по ал. 1 може да включва допълнителна информация, която се изисква по други разпоредби от законодателството на ЕО, свързано с опазване здравето на хора и животни.

Глава пета

ДЕЙСТВИЯ ПРИ СЪМНЕНИЕ ИЛИ ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА БОЛЕСТИ ПО ВОДНИТЕ ЖИВОТНИ

Раздел I

Критерии за вписване на болести и обявяване на болести

Чл. 31. (1) Болестта е екзотична за ЕО, ако:

1. не е установена при аквакултури в ЕО и не е известно патогенът да съществува във водите на ЕО;
2. има потенциал за значително икономическо влияние, ако е въведена в ЕО, или чрез производствени загуби при аквакултури в ЕО, или чрез ограничаване на потенциала за търговия със стопански водни животни и продукти от тях;
3. има потенциал за вредно влияние върху околната среда, ако е въведена в ЕО за популации от диви видове водни животни, защитени от законодателството на ЕО или международни разпоредби.

(2) Неекзотична е болестта, ако:

1. някои държави членки или региони в някои държави членки са свободни от специфичната болест;
2. има потенциал за значително икономическо влияние, ако е въведена в държава членка, свободна от болестта, или чрез производствени загуби и годишни разходи, свързани с болестта и нейния контрол, надвишаващи 5 % от стойността на производството на възприемчиви видове стопански водни животни в региона, или чрез ограничаване възможностите за международна търговия със стопански водни животни и продукти от тях;
3. има вредно въздействие върху околната среда, след като е въведена в държава членка, свободна от болестта, за популации диви видове водни животни, защитени от законодателството на ЕО или международни разпоредби;
4. трудно се контролира и задържа на ниво ферма или район за отглеждане на молюски без строги мерки и търговски ограничения;
5. може да бъде контролирана на ниво държава членка, в зоната или компартимента, свободни от болестта, ако опитът показва, че това поддържане е изгодно от гледна точка на разходите;
6. по време на пускане на пазара на стопански водни животни съществува риск, че болестта може да се установи в област, която преди това не е била заразена;
7. съществуват надеждни и достъпни тестове за доказване на заразени водни животни; тестовете трябва да бъдат специфични и чувствителни, а методът за тестване - хармонизиран на ниво общност.

Чл. 32. (1) Лицето, отговорно за аквакултурнопроизводствения бизнес, или всяко лице, свързано с него, незабавно уведомява официалния ветеринарен лекар на съответната РВМС, който от своя страна информира НВМС, когато:

1. има съмнение за наличието на болест по приложение № 1 при водни животни;
2. е потвърдено наличието на болест по приложение № 1 при водни животни.

(2) При повишена смъртност на стопански водни животни лицето, отговорно за аквакултурнопроизводствения бизнес, незабавно уведомява официалния ветеринарен лекар на съответната РВМС или частнопрактикуващия ветеринарен лекар, който от своя страна незабавно уведомява съответната РВМС съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1 ЗВД.

(3) Лицата, придружаващи стопански водни животни по време на транспорт, уведомяват официалния ветеринарен лекар в случаите по ал. 1 и 2.

(4) Оторизирани и частни лаборатории на територията на Република България за диагностика на болести по приложение № 1 незабавно уведомяват НВМС при потвърждаване на такава болест.

(5) Националната ветеринарномедицинска служба уведомява другите държави членки, ЕК и държавите - членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕФТА), в рамките на 24 часа в случай на потвърждение на:

1. екзотична болест, включена в списъка в приложение № 1;
2. неекзотична болест, включена в списъка в приложение № 1, когато засегнатата държава членка, зона или компартимент са обявени за свободни от тази болест.

Раздел II

Съмнение за болест, включена в списък - Епизоотично проучване

Чл. 33. (1) При съмнение за екзотична болест или съмнение за неекзотична болест, включени в списъка в приложение № 1, на територията на Република България, зони или компартменти със здравен статус от категория I или от категория III съгласно част А от приложение № 2 за тази болест, официалният ветеринарен лекар на съответната РВМС, на чиято територия се намира обектът:

1. поставя фермата или района за отглеждане на молюски под официален надзор;
2. незабавно предприема мерки за потвърждаване или отхвърляне на диагнозата, които включват патологоанатомично изследване на умрели водни животни, където това е уместно, и изпращане на подходящи проби за лабораторно изследване в оторизирана лаборатория;
3. прилага съответните контролни мерки за предотвратяване разпространението на болестта на други водни животни;
4. забранява внасяне или изнасяне на фуражи, инвентар или други предмети или субстанции като отпадъци, които могат да бъдат носители на заразния причинител;
5. поставя под контрол фермите, разположени на същия водоизточник, който охранява засегнатата ферма, като забранява изнасянето на стопански водни животни, а умрелите водни животни се обезвреждат;
6. забранява движението и транспортирането на стопански водни животни от и към засегнатата ферма или район за отглеждане на молюски, в които има съмнение за болестта, освен ако това не е изрично разрешено от НВМС;
7. започва епизоотично проучване.

(2) Пробите по ал. 1, т. 2 се изследват в оторизирана лаборатория, определена в съответствие с чл. 61.

(3) Мерките по ал. 1 се отменят от официален ветеринарен лекар от съответната РВМС, когато вследствие на лабораторното изследване съмнението за възникване на болест бъде официално отхвърлено.

Чл. 34. (1) Епизоотичното проучване по реда на чл. 33, ал. 1, т. 5 продължава да се извършва при лабораторно доказване наличието на :

1. екзотична болест, включена в списъка в приложение № 1; или
2. неекзотична болест, включена в списъка в приложение № 1, в Република България, зони или компартменти със здравен статус категория I или категория III, както е предвидено в част А на приложение № 2.

(2) Епизоотичното проучване по ал. 1 се насочва към:

1. определяне на възможния произход и средствата на заразяване;
2. проучване дали стопански водни животни са напускали фермата или района за отглеждане на молюски през периода, предшестваш обявяването на съмнението, предвидено в чл. 32, ал. 1 и 2;
3. проучване дали други ферми са били заразени.

(3) Националната ветеринарномедицинска служба прилага мерките по чл. 33 във ферми, райони за отглеждане на молюски или неоградени водни площи, в случай че епизоотичното проучване по ал. 1 докаже, че болестта може да е била въведена в една или повече ферми, райони за отглеждане на молюски или неоградени водни площи.

(4) В случай на съмнение за заразяване в обширни водосборни басейни или крайбрежни райони НВМС може да ограничи прилагането на чл. 33 до по-малка площ в околността на фермата или района за отглеждане на молюски, в която има съмнение за заразяване, ако тази по-малка площ е достатъчна, за да гарантира, че болестта не се разпространява.

(5) Националната ветеринарномедицинска служба информира съседните държави членки или трети страни при съмнение за възникване на болест.

Раздел III

Минимални контролни мерки в случай на потвърждение на екзотични болести при стопански водни животни

Чл. 35. Този раздел се прилага в случай на потвърждение на екзотична болест, включена в списъка от приложение № 1, при стопански водни животни.

Чл. 36. Националната ветеринарномедицинска служба незабавно уведомява ЕК и другите държави членки в случай на екзотична болест, включена в списъка от приложение № 1, във ферма или район за отглеждане на молюски, както и за предприетите мерки за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Чл. 37. (1) При официално потвърждаване на болест, включена в списъка от приложение № 1, освен мерките по чл. 33 със заповед на генералния директор на НВМС се въвеждат следните мерки за предотвратяване на по-нататъшното разпространение на болестта:

1. създава се ограничена площ, включваща предпазна и надзорна зона около фермата или район за отглеждане на молюски, обявени за заразени;
2. не се допуска зареждане с нови стопански водни животни и придвижването им във и извън ограничената площ, освен ако не е разрешено от НВМС.

(2) Генералният директор на НВМС със заповед въвежда допълнителни мерки за предотвратяване по-нататъшното разпространение на болестта.

Чл. 38. (1) Националната ветеринарномедицинска служба може да разреши стопански водни животни, които са достигнали търговски размер и не показват клинични признаци на заболяване, да бъдат уловени под наблюдението на официален ветеринарен лекар за консумация от хора или за по-нататъшна преработка.

(2) Уловът, въвеждането в центрове за експедиране или центрове за пречистване, по-нататъшната преработка и други свързани дейности, включени в подготовката на стопански водни животни за въвеждане в хранителната верига, се извършват при условия, които предотвратяват разпространението на патогените - причинители на болести.

(3) Центровете за експедиране, за пречистване или други подобни центрове се оборудват със система за третиране на отпадни води, дезактивиращи патогенните причинители на болести. В случай че отпадната вода е обект на друг вид третиране, рискът от пренасяне на болест към естествените води следва да се намалява до приемливо ниво.

(4) По-нататъшна преработка се извършва в одобрени преработвателни предприятия.

Чл. 39. (1) Мъртва риба или ракообразни, както и жива риба и ракообразни, показващи клинични признаци на болест, се отстраняват и обезвреждат под наблюдението на официален ветеринарен лекар в съответствие с Регламент (ЕС) No 1774/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 3 октомври 2002 г., определящ здравните правила относно странични животински продукти, които не са предназначени за консумация от хора (Регламент (ЕС) No 1774/2002 - ОВ, бр. 273 от 10/10/2002 г.), възможно най-скоро в съответствие с контингенс плана по чл. 57.

(2) Стопанските водни животни, които не са достигнали търговски размер и не показват клинични признаци на болест в подходяща времева рамка, имайки предвид вида производство и риска, който тези животни представляват за по-нататъшно разпространение на болестта, се унищожават и обезвреждат под надзора на официален ветеринарен лекар в съответствие с Регламент (ЕС) No 1774/2002 и контингенс плана по чл. 57.

(3) Всички материали, които могат да бъдат заразени, се унищожават или третират по начин, който гарантира унищожаване на причинителите на болестта.

Чл. 40. (1) Лицето, отговорно за аквакултурнопроизводствения бизнес, освобождава от стопански водни животни инфектираните ферми или райони за отглеждане на молюски. Обектът се почиства и дезинфекцира под контрола на официален ветеринарен лекар и преминава период на възобновяване.

(2) За ферми или райони за отглеждане на молюски, в които се отглеждат стопански водни животни, невъзприемчиви към потвърдената екзотична болест, решенията за възобновяване се приемат на база оценка на риска.

Чл. 41. При установяване на болест по водните животни НВМС предприема всички мерки за предотвратяване разпространението на болестта към други водни животни.

Чл. 42. Мерките, предвидени в този раздел, се прилагат, докато:

1. се прилагат мерки за ерадикация;

2. резултатите от взетите проби са с отрицателен резултат и при надзора на болестта в ограничителната площ няма доказателства за наличие на заболяване на засегнатите видове в зависимост от аквакултурнопроизводствения бизнес.

Раздел IV

Минимални контролни мерки в случай на потвърждение на неекзотични болести при стопански водни животни

Чл. 43. (1) В случай на потвърждение на неекзотична болест, включена в списъка от приложение № 1, в Република България, зона или компартмент, обявени за свободни от тази болест, НВМС:

1. прилага мерките, предвидени в раздел III, с цел да се придобие статут на свободна от болест, или

2. изготвя програма за ерадикация в съответствие с чл. 49, ал. 4.

(2) При прилагане на мерките, предвидени в раздел III, НВМС може да разреши клинично здрави животни да бъдат отгледани до пазарен размер преди преработка за консумация от хора или да бъдат придвижени до друга инфектирана зона или компартмент.

(3) В случаите на ал. 2 се вземат мерки за намаляване и предотвратяване на по-нататъшното разпространение на болестта.

(4) Когато Република България не желае да възстанови статут на свободна от болест, се прилага чл. 44.

Чл. 44. (1) В случай на потвърждение на неекзотична болест, включена в списъка на приложение № 1, в Република България, зона или компартмент, необявени за свободни от тази болест, НВМС предприема следните мерки за ограничаване на болестта:

1. обявява за заразена фермата или района за отглеждане на молюски;

2. създава ограничена площ, включваща предпазна и надзорна зона около фермата или района за отглеждане на молюски, обявени за заразени;

3. ограничава движението на стопански водни животни от ограничена площ до:

а) въвеждане във фермите или районите за отглеждане на молюски в съответствие с чл. 17, ал. 4;

б) улова и преработката за консумация от хора в съответствие с чл. 38, ал. 1.

(2) Отстраняването и обезвреждането на мъртва риба и ракообразни се извършва под надзора на официален ветеринарен лекар в съответствие с Регламент (ЕС) No 1774/2002, като в подходяща времева рамка се вземат предвид видът производство и рискът, който тези животни представляват за по-нататъшно разпространение на болестта.

Раздел V

Минимални контролни мерки в случай на потвърждение на болести, включени в списъка на приложение № 1 при диви водни животни

Чл. 45. (1) Националната ветеринарномедицинска служба извършва надзор и предприема мерки за намаляване и предотвратяване на по-нататъшно разпространение на екзотична болест, включена в списъка на приложение № 1, в случаите на заразяване или при наличие на съмнителни за заразяване диви водни животни.

(2) Националната ветеринарномедицинска служба извършва надзор и взема мерки с цел намаляване до минимум и предотвратяване по-нататъшното разпространение на неекзотична болест, включена в списъка на приложение № 1, в Република България, зона или компартмент, обявени за свободни от тази болест, в случаите на заразяване или съмнение за заразяване на диви водни животни.

(3) Националната ветеринарномедицинска служба информира ЕК и другите държави членки в рамките на ПКХВЗЖ за мерките, които са предприети в съответствие с ал. 1 и 2.

Раздел VI

Контролни мерки в случай на възникване на болест

Чл. 46. (1) При установяване на болест и потенциална възможност за излагане на риск здравето на водните животни НВМС предприема всички мерки за контрол и предотвратяване разпространението на болестта.

(2) При възникване на болест НВМС незабавно информира другите държави членки, ЕК и държавите - членки на ЕФТА, особено когато резултатите са от епизоотично значение за друга държава членка.

(3) Предприетите от НВМС мерки по ал. 1 могат да бъдат удължени, изменени или отменени от ЕК и ПКХВЗЖ.

(4) Списъкът, определен в приложение № 1, се изменя от ЕК и ПКХВЗЖ при необходимост от включване на новопоявила се болест или нов възприемчив вид към болест, която вече е включена в списъка на това приложение.

Раздел VII

Алтернативни мерки и национални разпоредби

Чл. 47. В случаите, когато предприетите мерки по тази глава не са подходящи за епизоотичната ситуация или болестта се разпространява, генералният директор на НВМС със заповед въвежда допълнителни за дадения случай (ad hoc) мерки за ограничен период от време при условия, подходящи за епизоотичната ситуация, след одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ.

Чл. 48. (1) В случаите на болест, която не е посочена в приложение № 1 и представлява значителен риск по отношение здравеопазването на стопански или диви водни животни в Република България, генералният директор на НВМС със заповед въвежда допълнителни мерки за предотвратяване въвеждането ѝ или за контрол на тази болест.

(2) В случай че при прилагане на мерките по ал. 1 се засяга търговията между държавите членки, НВМС информира ЕК за всички предприети мерки и те се прилагат след одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ.

(3) Одобрението по ал. 2 се разрешава само когато създаването на ограничения за търговия вътре в ЕО е необходимо с цел предотвратяване въвеждането на болест или контролирането ѝ, като се вземат предвид разпоредбите по глави втора, трета, четвърта и пета.

Глава шеста

ПРОГРАМИ ЗА КОНТРОЛ И ВАКСИНАЦИЯ

Раздел I

Програми за надзор и ерадикация

Чл. 49. (1) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя програма за надзор за достигане на статут на свободна от болест за една или повече от неекзотичните болести, изброени в приложение № 1, когато в Република България няма данни за наличие на болест (заразяване), но не е обявена за свободна от болест (категория III съгласно част А на приложение № 2).

(2) Програмата по ал. 1 включва специфичните изисквания за вземане на проби и диагностика, посочени в чл. 61, ал. 4.

(3) В случай че програмата по ал. 1 включва отделни компартменти или зони, които обхващат по-малко от 75 % от територията на Република България, и зоната или компартментът се състои от водосборен басейн, който не се поделва с друга държава членка или

трета страна, се прилага процедурата по ал. 8 за всяко одобряване, изменение или прекратяване на тази програма.

(4) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя програма за ерадикация в случай на наличие в Република България на една или повече от неекзотичните болести (категория V съгласно част А на приложение № 1), изброени в приложение № 1.

(5) Националната ветеринарномедицинска служба представя за одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ програмите по ал. 1 и 4.

(6) Преглед на одобрените програми по ал. 5 се прави на ниво ЕО в съответствие с процедурата по чл. 62.

(7) От датата на одобрение на програмите по ал. 6 изискванията и мерките, предвидени в чл. 19, раздели II, III, IV и V на глава трета, раздел II на глава пета, във връзка с областите, обявени за свободни от болест, се прилагат за областите, които са покрити от програмите.

(8) Програмите по ал. 1 и 4 се изменят или прекратяват след одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ.

Чл. 50. (1) Програмите по чл. 49, които предстои да бъдат одобрени, трябва да съдържат най-малко:

1. описание на епизоотичната ситуация на болестта преди датата на започване прилагането на програмата;
2. анализ на изчислените разходи и очакваните ползи от програмата;
3. вероятната продължителност на програмата и целта, която трябва да бъде постигната до датата на изпълнение на програмата;
4. описание и разграничение на географската и административната площ, в която се прилага програмата.

(2) Програмите по чл. 49 се прилагат, докато:

1. се изпълняват изискванията по чл. 51, 52 и 53 и Република България, зона или компартмент е обявена за свободна от болестта; или

2. не се прекрати прилагането ѝ от НВМС или ЕК, в случай че тя повече не изпълнява своята цел.

(3) Република България прилага ограничителните мерки по чл. 44 при прекратяване на програмата по реда на ал. 1, считано от датата на прекратяване.

Раздел II

Изисквания за получаване на статут на Република България на свободна от болест

Чл. 51. (1) За да се получи статут на страна, свободна от болест, трябва да бъдат изпълнени следните изисквания:

1. не е наблюдавана никаква поява на болест при наличие на възприемчиви видове най-малко за период 10 години преди датата на заявление за статут на свободна от болест въпреки наличието на благоприятни условия за нейното клинично проявление;
2. налице са възможности и условия за прилагане на основни мерки за биосигурност в продължение на период най-малко 10 години преди датата на заявление за статут на свободна от болест;
3. не е известно да е установена инфекция в дива популация;
4. изпълнението на условията при търговия и внос за предотвратяване въвеждането на болестта в държавата членка е ефективно.

(2) За да се получи статут на страна, свободна от болест, се представя заявление в съответствие с чл. 61 (преди 1 ноември 2008 г.). След тази дата статут на свободна от болест може да бъде даден само в съответствие с чл. 52.

(3) Основните мерки за биосигурност съгласно ал. 1, т. 2 се свеждат минимум до:

1. болестта задължително се обявява пред НВМС, включително и при съмнение;
2. чрез системата за ранно откриване НВМС предприема ефективно проучване на болестта, докладване и осигуряване на:
 - а) бързо разпознаване на клиничните признаци, навеждащи към съмнение за болест или необяснима смъртност във ферми или райони за отглеждане на молюски и в дивата природа;
 - б) бързо съобщаване на случая на РВМС с цел активиране на диагностични проучвания с минимално закъснение.

(4) За ефективното функциониране на системите за ранно откриване съгласно ал. 3, т. 2 се осигурява:

1. наетият персонал в дейностите или включен в производството на стопански водни животни да има познания относно признаците на заболяванията;
2. ветеринарните лекари и специалистите по здравеопазване на водните животни да са обучени за разпознаване и докладване на съмнение за появяване на болест;
3. лабораториите в структурата на НВМС да разполагат със средства за поставяне на диагноза и разграничаване на включените в приложение № 1 болести и новопоявилите се болести.

Чл. 52. (1) Когато в Република България последният известен клиничен случай на болест е бил в рамките на 10-годишния период преди датата на заявление за статут на свободна от болест страна или когато не е бил известен статусът на заболяванията преди извършване на целенасочен надзор поради липсата на благоприятни условия за тяхното клинично проявление, може да се счита за свободна от специфичната болест, когато:

1. Република България отговаря на основните условия за контрол на болестта, определени в чл. 51, ал. 3;
2. е бил извършван целенасочен надзор в съответствие с методите, приети съгласно чл. 49, ал. 3, най-малко за период две години без разкриване на агента на болестта във ферма или в район за отглеждане на молюски, които отглеждат всеки от възприемчивите видове.

(2) Когато в някои части от Република България има малък брой ферми и райони за отглеждане на молюски и целенасоченият надзор в тези части не предоставя достатъчни епидемиологични данни, но в тях има дива популация от който и да е възприемчив вид, тези дива популации се включват в целенасочения надзор.

Раздел III

Изисквания за обявяване на зона или компартмент за свободна от болест

Чл. 53. (1) Една зона, свободна от болест, може да обхваща:

1. цялостен водосборен район от неговия източник до естуара;
2. част от водосборен(ни) район(и) от източника(източниците) до естествена или изкуствена граница, която(които) предотвратява(т) по-високата миграция на водни животни от по-ниските протежения на водосборния район;
3. повече от един водосборен район, включително техните естуари, поради епидемиологичната връзка между водосборните райони чрез естуара.

(2) Географското разграничаване на зоната трябва ясно да се определя на картата.

(3) Когато една зона обхваща повече от една държава членка, тя може да не бъде обявена за зона, свободна от болест, освен ако условията по ал. 4, 5 и 6 не се прилагат за всички райони от тази зона или в случай, че и двете засегнати държави членки кандидатстват за одобрение за частта от зоната, разположена в тяхната територия.

(4) Зона, в която има възприемчив вид, но не е наблюдаван случай на болестта най-малко за период 10 години преди датата на заявление за статут на свободна от болест, въпреки наличието на благоприятни условия за нейното клинично проявление може да се счита за свободна от болест, ако се спазват изискванията, определени в чл. 51.

(5) Когато Република България желае да придобие статут на свободна от болест, подава декларация в съответствие с чл. 62 преди 1 ноември 2008 г. След тази дата статут на страна, свободна от болест, може да бъде даден само в съответствие с чл. 52.

(6) Зона, където последният известен клиничен случай е бил в рамките на период 10 години преди датата на заявление за статут на свободна от болест или където статус на заболяванията не е бил известен преди целенасочения надзор, например поради липсата на благоприятни условия за нейното клинично проявление, може да се счита за свободна от болест, ако се спазват изискванията, определени в чл. 52.

(7) Около свободната от болест зона се създава буферна зона, в която се изпълнява подходяща мониторингова програма с цел защитаване на свободната от болест зона от пасивно навлизане на болестта.

Чл. 54. (1) Компартменти, обхващащи една или повече ферми или район за отглеждане на молюски, където здравният статус по отношение на специфична болест е зависим от здравния статус на тази болест в обкръжаващите естествени води, може да включва една или повече ферми, групи от ферми или район за отглеждане на молюски и може да се счита като една епидемиологична единица поради нейното географско разположение и разстояние от други групи от ферми или райони за отглеждане на молюски, при условие че всички ферми, включени в компартмента, попадат в рамките на обща система за биосигурност.

(2) Географското разграничение на един компартмент трябва ясно да бъде определено върху картата.

(3) Един компартмент, където има възприемчиви видове, но не е наблюдаван случай на болест най-малко за период 10 година преди датата на заявление за статут на свободен от болест, въпреки наличието на благоприятни условия за нейното проявление може да се счита за свободен от болест, ако спазва изискванията, определени в чл. 51.

(4) Когато Република България желае да придобие за даден компартмент/и статут/и на свободен/ни от болест, подава декларация в съответствие с чл. 62 преди 1 ноември 2008 г. След тази дата статут на свободна от болест може да бъде даден само в съответствие с чл. 52.

(5) Компартмент, в който последният известен клиничен случай е бил в рамките на 10 години преди датата на заявление за статут на свободен от болест или където болест или статусът на болестта не е бил известен преди извършването на целенасочен надзор поради липсата на благоприятни условия за нейното клинично проявление, може да се счита за свободен от болест, ако спазва изискванията по чл. 52.

(6) При необходимост за предотвратяване на навлизането на болест НВМС може да наложи допълнителни мерки върху всяка ферма или район за отглеждане на молюски в компартмента. Тези мерки могат да включват създаването на буферна зона около компартмента, в която се изпълнява мониторингова програма, и създаването на допълнителна защита срещу въвеждане на възможни носители на патогени или техните вектори.

Чл. 55. (1) Компартмент, в който има една или повече отделни ферми, чийто здравен статус не зависи от здравния статус на дадена болест в заобикалящите ги естествени води, може да включва:

1. отделна ферма, която може да се счита за отделна епидемиологична единица, когато не е повлияна от здравния статус в обкръжаващите води;

2. повече от една ферма, където всяка ферма в компартмента отговаря на критериите, определени по чл. 55, ал. 1, т. 1, ал. 2 и 3, но поради екстензивно придвижване на животни между ферми се счита като отделна епидемиологична единица, при условие че всички ферми са под обща система за биосигурност.

(2) Всеки компартмент:

1. се снабдява с вода:

а) чрез пречиствателна станция, дезактивираща съответния патоген с цел да се намали рискът от въвеждане на болестта до едно приемливо ниво;

б) директно от извор и/или сондаж; когато такъв воден източник е разположен извън фермата, водата се доставя директно по закрит канал;

2. се осигурява с естествени или изкуствени бариери, които предпазват водните животни от влизане във всяка ферма в компартмента, от заобикалящите речни корита;

3. се защитава срещу приливи и проникване на вода от заобикалящите речни корита;

4. отговаря на изискванията, определени в чл. 52.

(3) При необходимост за предотвратяване на навлизането на болест НВМС може да наложи допълнителни мерки в компартмента. Тези мерки могат да включват създаването на допълнителна защита срещу навлизането на вероятни носители на патоген или вектори.

(4) Мерките за прилагане на ал. 2, т. 1, буква "а" се определят от ЕК.

Чл. 56. (1) Всяка нова ферма може да се счита за свободна от болест, без да преминава изпробването, което се изисква за одобрение, когато:

1. отговаря на изискванията по чл. 55, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1 - 4 и ал. 3;

2. започва своята дейност със стопански водни животни от един компартмент, обявен за свободен от болест.

(2) Всяка ферма, която след прекъсване повторно започва своята дейност със стопански водни животни, може да се счита за свободна от болест, без да преминава изпробването, което се изисква за одобрение, когато:

1. отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1 и 2;

2. здравният статус на фермата през последните четири години от нейното функциониране е известен на НВМС; когато засегнатата ферма е действала по-малко от четири години, действителният период, през който тя е функционирала, се взема под внимание;

3. фермата не е била обект на мерки, свързани със здравето на животните по отношение на болестите по приложение № 1, и не е имало минали случаи на тези болести във фермата;

4. преди въвеждането на стопански водни животни, включително и хайвер (оплоден и неоплоден), фермата е почистена и дезинфекцирана и е престояла празна необходимото време.

Раздел IV

Контингенс план за възникващи и екзотични болести

Чл. 57. (1) Националната ветеринарномедицинска служба изготвя контингенс план, който включва националните мерки за поддържане на високо ниво на предпазване и готовност при възникване на болест, както и за осигуряване защита на околната среда.

(2) Контингенс планът:

1. предоставя на НВМС правото и средствата за достъп до всички съоръжения, оборудване, персонал и други подходящи материали, необходими за бързата и ефикасната ерадикация на огнища;

2. осигурява координация и съвместимост със съседни държави членки и съдейства за сътрудничество със съседни трети страни;

3. дава прецизно означение на изискванията за ваксина и условията за ваксиниране, които се считат за необходими в случай на спешна ваксинация, където е подходящо.

Чл. 58. (1) Контингенс плановете съдържат:

1. процедури, които осигуряват законовите правомощия, необходими за изпълнението им и реализирането на бърза и успешна кампания по ерадикация;

2. разпоредби за осигуряване на достъп до фондове при спешни ситуации, бюджетни средства и финансови ресурси с цел да се покрийт всички аспекти за борба срещу екзотичните болести по приложение № 1;

3. процедури за вземане на решения, за да се гарантира бързо и ефективно ликвидиране на екзотичните болести по приложение № 1 или други опасни болести; централното звено по вземане на решения трябва да отговаря за цялостната насока на стратегиите

за контрол;

4. подробен планове за незабавното създаване в случай на огнище на екзотични болести по приложение № 1 или други опасни болести, на местни контролни центрове, изпълняващи мерки на местно ниво за контрол на болести и защита на околната среда;
 5. мерки и процедури за установяване на сътрудничество и координация между НВМС и компетентните власти по околна среда с цел да се гарантира, че предприетите действия са безопасни за околната среда;
 6. разпоредби за осигуряване на съответните ресурси (персонал, оборудване, лабораторен капацитет и др.);
 7. актуален наръчник за операции с подробно, задълбочено и практично описание на всички действия, процедури, инструкции и контролни мерки, които се използват при работа с екзотичните болести по приложение № 1 или други опасни болести;
 8. планове за спешна ваксинация, където е подходящо;
 9. планове за обучение на персонала за клиничните признаци, епидемиологично проучване и контрол на епизоотични болести, извършване на упражнения в реално време и обучение в комуникативни умения при провеждане на кампании на властите, фермерите и ветеринарните лекари с цел запознаване със съществуващото заболяване.
- (2) Контингенс плановете се изготвят, като се вземат предвид ресурсите, необходими за контрола на голям брой огнища, които биха могли да се появяват в кратък период от време.
- (3) Контингенс плановете се изготвят съгласно изискванията, определени в Регламент (ЕС) No 1774/2002 така, че при възникване на болести обезвреждането на труповете от водни животни и отпадъци от тях да се извършва, без да се застрашава здравето на животните и хората, като се използват процеси или методи, предотвратяващи вреда за околната среда и по-специално:
1. с минимален риск за почвата, въздуха, повърхността и подпочвената вода и за растения и животни;
 2. с минимални последствия, причинени от шум или аромати;
 3. с минимални неблагоприятни ефекти върху природата или местата от особен интерес.
- (4) В съответствие с Регламент (ЕС) No 1774/2002 се определят подходящи места и методи за третиране или обезвреждане на труповете от животни и животински отпадъци в случай на възникване на болест.
- Чл. 59.** (1) Националната ветеринарномедицинска служба представя контингенс плана по чл. 57 за одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ.
- (2) Националната ветеринарномедицинска служба актуализира одобрения контингенс план по ал. 4 на всеки 5 години и представя актуализирания план за одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ.
- (3) Контингенс планът се изпълнява в случай на огнище на възникващи болести и на екзотични болести, посочени в приложение № 1.

Раздел V Ваксинация

- Чл. 60.** (1) Ваксинацията срещу екзотичните болести по приложение № 1 е забранена.
- (2) Генералният директор със заповед разрешава ваксинацията при спазване на процедурите по чл. 46 и 47 и мерките по чл. 57.
- (3) Ваксинацията срещу неекзотичните болести по приложение № 1 е забранена във всичките части на територията на Република България, обявени за свободни от болестите в съответствие с чл. 61 и 62 или включени в програма за надзор, одобрена в съответствие с чл. 49, ал. 5.
- (4) Със заповед на генералния директор на НВМС може да се разреши ваксинация по ал. 3 в части от територията на Република България, които не са обявени за свободни от съответните болести, или когато ваксинацията е част от програма за ерадикация, одобрена в съответствие с чл. 49, ал. 5.
- (5) За ваксиниране се използват ваксини, разрешени в съответствие с глава единадесета от ЗВД и Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. за установяване на процедури на ЕО за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата (Регламент (ЕС) No 726/2004 - ОВ, бр. 136 от 30/04/2004 г.).
- (6) Разпоредбите по ал. 1 - 4 не се прилагат за научни изследвания с цел развиване и изследване на ваксини при контролирани условия.
- (7) Със заповед на генералния директор на НВМС се разрешава извършването на научни изследвания по ал. 6 при осигуряване на подходящи условия за защита на други водни животни от всеки неблагоприятен ефект от ваксинацията, извършена в рамките на тези проучвания.
- (8) Извършването на научни изследвания по ал. 6 с гръбначни водни животни се разрешава при спазване на изискванията по чл. 153 ЗВД.

Глава седма СТАТУТ НА ЗОНА, СВОБОДНА ОТ БОЛЕСТ

- Чл. 61.** (1) Република България може да бъде обявена за свободна от една или повече от неекзотичните болести по приложение № 1 след одобрение от ЕК и ПКХВЗЖ при спазване на ал. 2 и в случай, че:
- а) няма видове, възприемчиви към въпросната(ите) болест(и) на територията; или
 - б) е известно, че патогенът не може да преживее във водните басейни в Република България; или
 - в) отговаря на условията по чл. 51 и 52.
- (2) Националната ветеринарномедицинска служба определя буферни зони на територията на Република България, в които се осъществяват наблюдение и контрол, в случай че страната или общи със съседни държави членки водосборни басейни не са обявени за свободни от болест.
- (3) Националната ветеринарномедицинска служба определя границите на буферните зони с цел осигуряване защитата на Република България като свободна от дадена болест и от пасивно навлизане на болестта.
- (4) Специфичните изисквания за надзор, буферни зони, вземане на проби и диагностични методи, които се използват на територията на Република България за даване на статут на свободна от болест в съответствие с този член, се одобряват от ЕК и ПКХВЗЖ.
- Чл. 62.** (1) Зона или компартимент на територията на Република България може да бъде обявен за свободен от една или повече от неекзотичните болести по приложение № 1, ако:
1. няма видове, възприемчиви към въпросната(ите) болест(и), в зоната или компартимента и в съответния водоизточник, или
 2. за патогена се знае, че не може да преживее в зоната или компартиментът и в съответния водоизточник, или
 3. зоната или компартиментът отговаря на изискванията, определени в чл. 53, 54, 55 и 56.
- (2) За обявяване на зона или компартимент за свободен от болести по ал. 1 НВМС декларира пред ПКХВЗЖ обстоятелствата по ал. 1.
- (3) Формата на декларацията по ал. 2 се определя от ЕК и е достъпна чрез електронни средства за ЕК и другите държави членки.
- (4) Шестдесет дни от разглеждането от ПКХВЗЖ на декларацията по ал. 2 ЕК или другите държави членки могат да поискат пояснение или допълнителна информация за подкрепящото доказателство за декларацията, която НВМС да предостави.
- (5) При наличието на писмени коментари от най-малко една държава членка или ЕК в рамките на периода по ал. 4, посочващи значителни целеви дейности, свързани с подкрепящо доказателство, периодът може да бъде удължен с 30 дни. Тези коментари се

предоставят на НВМС и на ЕК.

(6) При наличието на писмени коментари по ал. 5:

1. Националната ветеринарномедицинска служба може да оттегли декларацията по ал. 2;

2. Европейската комисия може да извърши инспекция на място с цел проверка на съответствието на представената декларация с критериите по ал. 1.

(7) Преустановяването на статут на свободна от заразена зона или компартмент се извършва с решение на ЕК и ПКХВЗЖ.

(8) В случай че зоната/ите или компартментът/ите по ал. 1 обхваща повече от 75 % от територията на Република България или ако зоната или компартментът се състои от водосборен район, който е общ с друга държава членка или трета страна, се спазва процедурата по чл. 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕС (ОВ, бр. 184 от 17/07/1999 г.).

(9) Специфичните изисквания за надзора, методите за вземане на проби и диагностични методи, използвани от държавите членки за добиване на статут на свободни от болест в съответствие с този член, се определят от ЕК по процедурата по чл. 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕС.

Чл. 63. Националната ветеринарномедицинска служба изготвя и поддържа актуализиран списък на зони и компартменти, обявени за свободни от болест в съответствие с чл. 62. Тези списъци се публикуват в интернет страницата на Министерството на земеделието и храните.

Чл. 64. Целенасоченият надзор в свободните от болест зони и компартменти продължава в съответствие с изискванията, предвидени в чл. 61, ал. 3 или чл. 62, където е подходящо, в зависимост от степента на риска.

Чл. 65. (1) При констатиране, че някое от условията за поддържане на статут на държава членка, зона или компартмент на свободна от болест е било нарушено, със заповед на генералния директор на НВМС незабавно се преустановява търговията с възприемчиви и векторни видове към други държави членки, зони или компартменти с по-висок здравен статус за въпросната болест, както е определено в част А на приложение № 2, и се прилагат разпоредбите по раздели II и IV на глава пета.

(2) В случай че при епизоотичното проучване по чл. 34, ал. 1 се потвърди, че не е извършено нарушение, статутът на Република България, зона или компартмент на свободна от болест се възстановява.

(3) Когато епизоотичното проучване потвърждава значителна вероятност за инфекция, статутът на Република България, зона или компартмент, свободна от болест, се оттегля в съответствие с процедурата, съгласно която е обявен този статут. Изискванията, определени в чл. 51, 52, 53, 54, 55 и 56, се спазват, преди да се възстанови статутът на свободна от болест.

Глава осма

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И ЛАБОРАТОРИИ

Чл. 66. (1) Референтните лаборатории на ЕО за болести по водните животни се определят от ЕК и ПКХВЗЖ за определен период.

(2) За да бъде определена като референтна лаборатория на ЕО в съответствие с ал. 1, тя трябва да отговаря на следните изисквания:

1. има квалифициран персонал с подходящо обучение по диагностични и аналитични техники, които се прилагат в тяхната сфера на компетентност, включително има обучен персонал за спешни ситуации, които се появяват в рамките на ЕО;

2. притежава оборудване и диагностикуми, които са необходими за изпълнение на възложените задачи;

3. има подходяща административна инфраструктура;

4. спазва необходимата поверителност по някои въпроси, резултати или съобщения;

5. има достатъчни познания за международните стандарти и практики;

6. има актуализиран списък на наличните референтни субстанции и реагенти и актуализиран списък на производители и доставчици на тези субстанции и реагенти;

7. взема предвид изследователските дейности на национално ниво и на ниво Европейска общност;

8. функционира и е оценена и акредитирана в съответствие със следните европейски стандарти, като са взети под внимание критериите за различни методи на изследване, определени в тази наредба:

а) EN ISO/IEC 17025 "Общи изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране";

б) EN 45002 "Общи критерии за оценка на лабораториите за изпитване";

в) EN 45003 "Система за акредитация на лабораториите за калибриране и изпитване - Общи изисквания за работа и признаване".

(3) Акредитацията и оценката на лабораториите за тестване съгласно ал. 2, т. 8 може да са свързани с индивидуални тестове или групи от тестове.

(4) Лабораториите по ал. 1 могат да се възползват от уменията и капацитета на лаборатории в други държави членки или държави - членки на ЕФТА, при условие че тези лаборатории отговарят на изискванията по ал. 1 - 3.

(5) Всяко намерение за сътрудничество по ал. 4 се заявява като част от информацията, използвана като основа за определянето на лабораторията в съответствие с чл. 66, като референтната лаборатория на ЕО остава контактната точка за националните референтни лаборатории в държавите членки и за ЕК.

(6) Референтните лаборатории на ЕО:

1. координират в консултация с ЕК методите, употребявани в държавите членки, за диагностициране на съответната болест чрез:
а) определяне типа, съхранение и където е подходящо - доставяне на патогенни щамове от съответния болестотворен причинител за улеснение на диагностичната дейност в Европейската общност;

б) доставка на стандартни серуми и други референтни реагенти до националните референтни лаборатории с цел стандартизиране на тестовете и реагентите, използвани във всяка държава членка, където се изискват серологични тестове;

в) организиране на периодични сравнителни тестове (ринг тестове) на диагностичните процедури на ниво ЕО с националните референтни лаборатории, определени от държавите членки, за да се предостави информация за използваните методи за диагноза и резултатите от тестовете, извършвани в ЕО;

г) съхраняване на специфична информация за агента на болестта и други патогени, което прави възможна бързата диференциална диагноза;

2. помагат активно за поставяне на диагноза при избухване на огнища от съответната болест в държава членка чрез изследване на изолати от патогени за потвърдителна диагноза, характеризиране и епизоотични проучвания;

3. подпомагат първоначалното и последващото обучение на експерти в лабораторната диагностика с оглед хармонизиране на техниките за диагностика в ЕО;

4. сътрудничат на лаборатории в трети страни по отношение на методите за диагностициране на болести по водните животни, попадащи в техните сфери на компетентност;

5. сътрудничат със съответните лаборатории на ОИЕ по отношение на екзотични болести, посочени в приложение № 1, които са под тяхна отговорност;

6. събират и изпращат информация за екзотични и ендемични болести, за които има възможност да се появят на територията на ЕО.

Чл. 67. (1) Национална референтна лаборатория за болести по водните животни, определена по реда на чл. 66, се утвърждава съгласно чл. 24 ЗВД.

(2) Лабораторията по ал. 1 е отговорна за координиране на диагностичните стандарти и методи в рамките на своята компетентност.

(3) Националните референтни лаборатории:

1. изпълняват изискванията по чл. 66, ал. 2, т. 8, ал. 3, ал. 6, т. 1, буква "в", ал. 2 и 3;

2. при съмнение за появата на някоя от болестите, посочени в приложение № 1, незабавно уведомяват НВМС;

3. координират съвместно със съответната референтна лаборатория на ЕО методите, които се използват в държавите членки за диагностициране на съответните болести;

4. осигуряват потвърждаване на положителните резултати, получени от огнищата на екзотични болести, и от първичните огнища на неекзотични болести, посочени в приложение № 1;

5. сътрудничат с референтната лаборатория на ЕО по чл. 66 и участват в сравнителните тестове, организирани от референтните лаборатории на ЕО;

6. осигуряват редовен и открит диалог с национални компетентни органи на държавите членки.

(4) С цел да осигури ефикасна диагностика националната референтна лаборатория по ал. 1 си сътрудничи с всяка оторизирана лаборатория на територията на Република България.

(5) Лабораторни изследвания в случай на съмнение и за потвърждение на наличието на болестите, посочени в приложение № 1, се извършват чрез диагностични методи, одобрени от ЕК и ПКХВЗЖ.

(6) Националната ветеринарномедицинска служба може да определи национални референтни лаборатории, които не отговарят на изискванията по чл. 66, ал. 2, т. 8, буква "а", при условие че лабораторията работи при гарантиране на качество в съответствие с насоките по ISO 9001.

(7) Националната ветеринарномедицинска служба може да оторизира една национална референтна лаборатория да се възползва от уменията и капацитета на други лаборатории, определени съгласно чл. 66, ал. 1, или национални лаборатории на други държави членки или държави - членки на ЕФТА, при условие че тези лаборатории отговарят на съответните изисквания по този член. Националната референтна лаборатория остава контактната точка за централния компетентен орган на държавата членка и за референтната лаборатория на ЕО.

Чл. 68. (1) Когато НВМС не може да определи референтна лаборатория по чл. 67 на територията на Република България, функцията на такава може да изпълнява лаборатория, разположена в друга държава членка или държава - членка на ЕФТА, и тя да бъде национална референтна лаборатория за повече от една държава членка.

(2) Националната ветеринарномедицинска служба информира ЕК и референтните лаборатории по чл. 66, ал. 1 за името и адреса на всяка определена национална референтна лаборатория, както и при промяна на данните за тях.

(3) Министърът на земеделието и храните по предложение на генералния директор на НВМС спира дейността на лаборатория, която не изпълнява изискванията по чл. 67.

Глава девета

ПРОВЕРКИ, ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 69. (1) Ако при проверка на ЕК се открие сериозен риск за здравето на животните, НВМС незабавно предприема всички мерки, необходими за предпазване здравето на животните.

(2) В случай че НВМС не предприеме мерки по ал. 1 или когато ЕК прецени, че мерките са недостатъчни, за предпазване здравето на животните се прилагат мерки, одобрени от ЕК и ПКХВЗЖ.

Чл. 70. (1) Националната ветеринарномедицинска служба поддържа и актуализира информацията, посочена в чл. 9, 16, чл. 62, ал. 1, чл. 63 и чл. 67, ал. 3 в електронен вид.

(2) Правилата за изпълнението по ал. 1 се приемат от ЕК с цел улесняване вътрешното функциониране на информационните системи и използването на процедури чрез електронни средства между държавите членки.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "аквакултура" означава развъждането или отглеждането на водни организми, използвайки техники за увеличаване производството на тези организми над естествената им продуктивност в околната среда и когато организмите се явяват собственост на едно или повече физически или юридически лица при събирането, развъждането и култивирането им;

2. "стопански водни животни" са всички водни животни на всички етапи от техния живот, включително хайвер (оплоден и неоплоден) и сперма, отглеждани във ферма, район за отглеждане на молюски, включително всяко водно животно от дивата природа, предназначено за ферма или район за отглеждане на молюски;

3. "аквакултурнопроизводствен бизнес" означава всяко начинание - публично или частно, за печалба или не, осъществяващо някоя от дейностите, свързани с отглеждането, съхранението или култивирането на стопански водни животни;

4. "лице, отговорно за аквакултурнопроизводствен бизнес" е всяко физическо или юридическо лице, определено от собственика на аквакултурнопроизводствения бизнес за осигуряване спазването на изискванията на тази наредба в рамките на производството на аквакултури под негов контрол;

5. "водно животно" е:

а) риба, принадлежаща към надклас Agnatha и към класовете Chondrichthyes и Osteichthyes;

б) молюска, принадлежаща към разред Mollusca;

в) ракообразно водно животно, принадлежащо към подразред Crustacea;

6. "одобрено преработвателно предприятие" е всеки обект, одобрен в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) No 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г., определящ специфичните хигиенни правила за храни от животински произход (1), свързан с преработка на животни за аквакултури за храна и одобрен в съответствие с чл. 3 - 8 ;

7. "лице, отговорно за одобreno преработвателно предприятие" е всяко физическо или юридическо лице, определено от собственика на аквакултурнопроизводствения бизнес за гарантиране спазването на изискванията на тази наредба в рамките на одобreno преработвателно предприятие, което е под негов контрол;

8. "ферма" означава всяко съоръжение, затворено пространство или инсталация, свързани с производство на аквакултури, в които се отглеждат стопански водни животни с оглед тяхното пускане на пазара; изключение са тези съоръжение, затворени пространства или инсталации, в които временно са държани, без да се хранят, диви водни животни, отглеждани или уловени с цел консумация от хора;

9. "отглеждане във ферма" означава отглеждането на стопански водни животни във ферма или район за отглеждане на молюски;

10. "район за отглеждане на молюски" означава производствена площ или площ за повторно полагане, в която целият аквакултурнопроизводствен бизнес функционира съгласно обща система за биосигурност;

11. "декоративно водно животно" е водно животно, което е държано, отглеждано или предлагано на пазара само за декоративни цели;

12. "пускане на пазара" е продажбата, включително предлагането за продажба или друга форма на прехвърляне, независимо дали срещу заплащане или не, както и всяка друга форма на придвижване на стопански водни животни;

13. "производствен район" е всяка сладководна, морска, естуарна, континентална площ или лагуна, съдържаща естествени находища от молюски или места, използвани за култивирането на молюски, от които са взети молюски;
14. "любителски риболовни райони" са езера или други хидросъоръжения, където популацията се поддържа само за любителски риболов чрез възобновяване със стопански водни животни;
15. "район за повторно полагане" е всяка сладководна, морска, естуарна или лагунна площ с ясно маркирани граници и обозначени с шамандури, стълбове/постове или други фиксирани средства и използвани изключително за естественото пречистване на живи молюски;
16. "диво водно животно" е водно животно, което не е стопанско водно животно;
17. "компартмент" е една или повече ферми, свързани в обща система за биосигурност, в която се намира популация от водни животни с различен здравен статус по отношение на дадена(и) болест(и), за която(които) при търговията се изискват специфични мерки за биосигурност и специални мерки за надзор и контрол;
18. "обща система за биосигурност" е прилагането на едни и същи здравни мерки за надзор, предпазване и контрол на здравето на водните животни за дадена болест;
19. "ограничителна площ" означава площ около зарамена ферма или район за отглеждане на молюски, където се прилагат мерки за контрол на болест с цел предотвратяване разпространението на болестта;
20. "болест" е клинична или неклинична инфекция с един или повече етиологични агенти при водните животни;
21. "свободна от болест зона или компартмент" е зона или компартмент, обявена за свободна от болест в съответствие с чл. 61 и 62;
22. "новопоявила се болест" е новоидентифицирана болест, причината за която може да е или може все още да не е установена, която има потенциал да бъде разпространявана във и между популации, например чрез търговия с водни животни и/или продукти от водни животни, в това число и болест, включена в списък и открита в нов вид гостоприемник, който не е включен в приложение № 1 като възприемчив вид;
23. "епидемиологична единица" е група водни животни с приблизително един и същ риск при излагане на патогенен агент на болест в рамките на определено място; този риск може да е поради това, че споделят обща водна околна среда или свързан с управленски практики, които създават възможност агент на дадена болест в една група животни бързо да се разпространи в друга група животни;
24. "възобновяване" е действие за целите на управление на болестта, при което една ферма се освобождава от стопански водни животни, възприемчиви към съответната болест или които могат да пренасят агента на болестта, включително ако е възможно и от носещата вода;
25. "по-нататъшна преработка" е преработка на стопански водни животни преди консумация от хора чрез различни техники, засягащи анатомичната цялост, като например кърване, изкормване, обезглавяване, разрязване и нарязване на парчета, в резултат на което се получават отпадъци и/или странични продукти, и водещи до риск от разпространение на болести;
26. "повишена смъртност" е необяснима смъртност значително над нивото, прието за нормално в дадена ферма или район за отглеждане на молюски при преобладаващите условия; повишаването на смъртността се констатира от НВМС съвместно с фермера;
27. "инфекция" е съществуването на размножаващ се (или развиващ се по друг начин) или латентен агент на болест във или върху гостоприемник;
28. "зарамена зона или компартмент" е зона или компартмент, в която е известно наличието на инфекция;
29. "карантина" е поддържането на група водни животни в изолация, без пряк или непряк контакт с други водни животни, с цел да бъдат подложени под наблюдение за определена продължителност от време и където е необходимо - да бъдат изследвани или третираны, включително и подходящо третиране на отпадните води;
30. "възприемчиви видове" са всички видове, при които е била доказана инфекция чрез агент на болест - при естествени случаи или чрез експериментално заразяване, което наподобява естествените начини;
31. "вектор" е вид, който не е възприемчив към дадена болест, но който е способен да я разпространява като инфекция чрез предаване на патогени от един гостоприемник на друг;
32. "зона" е определена географска област с единна хидрологична система, обхващаща част от водосборен район от източника/ите до естествена или изкуствена граница, която предотвратява обратната миграция на водни животни от по-ниски протежения на водосборния район, цял водосборен район от неговия източник/ци до естуара, или повече от един водосборен район, включително техните естуари, поради епидемиологичната връзка между водосборните райони чрез естуара;
33. "екстензивно отглеждане" е традиционно отглеждане на водни животни в естествено образувани водни басейни (лагуни), при което не се прилагат промишлени технологии на хранене и отглеждане, на големи площи се отглеждат малък брой животни.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- § 4.** Наредбата се издава на основание чл. 54 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.
- § 5.** Тази наредба отменя Наредба № 27 от 2006 г. за мерките за профилактика, ограничаване и ликвидиране на някои особено опасни заразни болести по рибите (ДВ, бр. 23 от 2006 г.) и Наредба № 28 от 2006 г. за здравните изисквания към водни животни и продукти от тях при пускането им на пазара и транспортирането им (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).
- § 6.** Наредбата влиза в сила от 1 август 2008 г.
- § 7.** Изпълнението на наредбата се възлага на генералния директор на Националната ветеринарномедицинска служба.

Министър: В. Цветанов

Списък на болести

Забележка на редакцията: виж приложението в PDF-а на броя

Приложение № 2 към чл. 10, ал. 3

Част А

Здравен статус на зони или компартменти с аквакултури, който се взема под внимание за прилагането на чл. 17

Стопански водни животни за отглеждане и зареждане на ферми

Част Б

Надзор и проверки на ферми и район за отглеждане на молюски

Забележка на редакцията: виж приложенията в PDF-а на броя